

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: A. Z.**, zastoupen Mgr. Veronikou Moudrou, advokátkou, se sídlem Praha 6, Ke Džbánu 566/2, zastoupenou JUDr. Filipem Chytrým, advokátem, se sídlem Praha 2, Polská 1505/40, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 10 Ca 199/2003 - 20 ze dne 23. 3. 2004,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Odměna za zastupování **se určuje** částkou 2150 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám JUDr. Filipa Chytrého, advokáta, do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá včas podanou kasační stížností usnesení Městského soudu v Praze blíže označené v záhlaví tohoto rozsudku, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 3. 2003, jako opožděná. Předmětem rozhodování žalované bylo odškodnění podle zákona č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945 (dále jen „zákon č. 261/2001 Sb.“) z titulu odbojové činnosti jeho otce A. Z., V kasační

stížnosti posléze doplněné ustanovenou advokátkou uvedl, že Městský soud v Praze se dopustil vady řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, když jeho žalobu odmítl jako opožděnou, protože nezkoumal podmínky pro přezkum rozhodnutí žalované téhož čísla jak je uvedeno shora ze dne 19. 8. 2003, ačkoliv toto rozhodnutí stěžovatel k žalobě připojil a v podání ze dne 6. 3. 2004 toto rozhodnutí výslovně zmínil. Soud měl podle názoru stěžovatele překročit meze dispoziční zásady, když dovodil, že žalobce činí předmětem přezkumné činnosti soudu rozhodnutí žalované ze dne 24. 3. 2003, ač stěžovatel měl na mysli rozhodnutí ze dne 19. 8. 2003.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že stěžovatel sepsal 31. 12. 2002 žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb., přičemž uvedl, že „jde o odškodnění za protifašistický odboj pro mého otce A. Z.“. Rozhodnutím ze dne 24. 3. 2003 žalovaná tuto žádost zamítla, neboť žadatel jako syn účastníka odboje nespĺňoval podmínky vyžadované cit. zákonem, za nichž jednorázová peněžní částka náležela sirotkům. Stěžovatel poté 16. 4. 2003 žalované sdělil, že žádost špatně formuloval, že žádá odškodnění za svou matku A. Z. Poté žalované doručil plnou moc, kterou ho A. Z. zmocnila k zastupování před žalovanou v této věci (plná moc doručena 11. 8. 2003). Žalovaná vydala dne 19. 8. 2003 rozhodnutí, kterým zamítla žádost A. Z. o jednorázovou peněžní částku, neboť tato žádost nebyla podána včas (do 31. 12. 2002), neboť poprvé se na žalovanou obrátila podáním došlým žalované dne 16. 4. 2003.

Proti rozhodnutí ze dne 19. 8. 2003 podala žalobu paní A. Z. (zastoupená stěžovatelem jako zmocněncem), kterážto žaloba byla Městským soudem v Praze pod sp. zn. 11 Ca 254/2003 zamítnuta, kasační stížnost, kterou účastnice řízení podala, byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro opožděnost (pod sp. zn. 6 Ads 3/2004).

Žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 3. 2003 odmítl napadeným usnesením Městský soud v Praze z důvodu její opožděnosti.

Žalovaná zdůraznila, že stěžovatel uplatnil jednak žádost o jednorázovou peněžní částku jako sirotek po A. Z. (rozhodnutí z 24. 3. 2003) a jednak jménem své matky A. Z. (rozhodnutí z 19. 8. 2003). Poněvadž rozhodnutí z 19. 8. 2003 již bylo přezkoumáno pod sp. zn. 11 Ca 254/2003, navrhuje žalovaná zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) a shledal ji nedůvodnou.

Stěžovatel uplatňuje důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Na posuzovanou věc dopadají následující ustanovení soudního řádu správního jako právní normy upravující primárně řízení před soudy ve správním soudnictví:

Podle § 71 odst. 1 písm. a) s. ř. s. žaloba musí obsahovat označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci. Podle § 40 odst. 2 občanského soudního řádu ve spojení s § 64 s. ř. s. posuzuje soud každý úkon podle jeho obsahu. Ustanovení § 159a odst. 5 občanského soudního řádu ve spojení s § 64 s. ř. s. stanoví, že jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky věc projednávána znovu. Podle § 32 s. ř. s. je řízení zahájeno dnem,

kdy návrh došel soudu. Soud usnesením odmítne návrh (§ 46 odst. 1 písm. c/ s. ř. s.), jestliže byl návrh podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

Ze spisu Městského soudu v Praze sp. zn. 10 Ca 199/2003 Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podáním ze dne 19. 9. 2003 doručeným městskému soudu dne 22. 9. 2003, označeným jako „soudní přezkum rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. 261/2001 Sb.“, požádal o soudní přezkum rozhodnutí žalované (které neoznačil dnem vydání), přičemž uvedl, že jde o nárok na odškodnění za protifašistický odboj pro otce A. Z.

Ze spisu Městského soudu v Praze sp. zn. 11 Ca 254/2003, jenž měl Nejvyšší správní soud k dispozici pro projednání kasační stížnosti stěžovatelovy matky (sp. zn. 6 Ads 3/2004), lze dovodit, že stěžovatelova matka jako účastnice řízení správního (započatého v důsledku podání doručeného žalované dne 16. 4. 2003) podala 23. 9. 2003 žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 8. 2003 (jejím jménem jednal jako zmocněnec stěžovatel), jež byla 30. 9. 2003 žalovanou postoupena Městskému soudu v Praze. O této žalobě bylo rozhodnuto rozsudkem č. j. 11 Ca 254/2003 - 6 ze dne 15. 1. 2004 tak, že žaloba proti rozhodnutí ze dne 19. 8. 2003 byla zamítnuta.

Je tedy zřejmé, že byly podány dvě žaloby: v důsledku žaloby ze dne 19. 9. 2003 doručené městskému soudu 22. 9. 2003 bylo zahájeno tímto dnem řízení o přezkum rozhodnutí žalované, které v této žalobě nebylo označeno dnem vydání, přičemž se jednalo o nárok pro již zemřelého otce stěžovatele, jak výslovně v žalobě uvedl (toto řízení bylo vedeno pod sp. zn. 10 Ca 199/2003). V důsledku žaloby, která byla podána u žalované a postoupena městskému soudu 30. 9. 2003, bylo zahájeno řízení o přezkumu rozhodnutí žalované ze dne 19. 8. 2003 (pod sp. zn. 11 Ca 254/2003). Byla tedy u městského soudu vedena dvě řízení s odchylným okruhem účastníků (v první žalobě byl žalobcem stěžovatel, ve druhé žalobě byla žalobkyní jeho matka paní A. Z.); předmět řízení byl zcela evidentní v řízení vedeném pod sp. zn. 11 Ca 254/2003 (rozhodnutí z 19. 8. 2003), ne tak v řízení vedeném pod sp. zn. 10 Ca 199/2003, neboť stěžovatel v žalobě napadené rozhodnutí neoznačil dnem jeho vydání, ani neuvedl další náležitosti vyžadované § 71 s. ř. s. Městský soud v Praze vyzval usnesením ze dne 10. 10. 2003 stěžovatele k odstranění nedostatků žaloby, avšak pouze pokud jde o návrh na provedení důkazu, že žádost o odškodnění byla podána včas a připojení dalšího jednoho vyhotovení podání ze dne 19. 9. 2003 v potřebném počtu vyhotovení. Poté dne 5. 2. 2004 zaslal stěžovateli vyjádření žalované ze dne 30. 9. 2003, které se ovšem vztahovalo k žalobě paní A. Z. napadající rozhodnutí žalované ze dne 19. 8. 2003, čímž zřejmě došlo k tomu, že stěžovatel v replice k tomuto vyjádření ze dne 6. 3. 2004 uvedl jako věc: „přezkum rozhodnutí ČSSZ v Praze ze dne 19. 8. 2003“.

Městský soud v Praze pak žalobu odmítl jako opožděnou, přičemž dovodil, že stěžovatel směřuje přezkum proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 3. 2003, neboť soudní přezkum rozhodnutí ze dne 19. 8. 2003 byl pravomocně skončen rozsudkem č. j. 11 Ca 254/2003 - 6 ze dne 15. 1. 2004, přičemž v tomto řízení vystupoval stěžovatel jako zmocněnec své matky, žalobkyně.

Přestože městský soud dílčím způsobem v řízení pochybil, neboť stěžovateli zaslal dne 5. 2. 2004 vyjádření žalované z 30. 9. 2003 k jiné žalobě, a tím zřejmě u stěžovatele navodil dojem, že dosáhl opětovného přezkumu rozhodnutí z 19. 8. 2003, jež z jeho hlediska skončil nepříznivě a pravomocně již v lednu 2004, neshledává Nejvyšší správní soud, že by toto pochybení mohlo vyvolat vadu řízení, k níž by Nejvyšší správní soud mohl přihlédnout

i z moci úřední (§ 109 odst. 3 s. ř. s.). Takováto vada totiž nebyla způsobilá mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Obdobný závěr lze formulovat i ve vztahu ke zjištění, že městský soud nevyzval stěžovatele ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. k odstranění nedostatků žaloby, především pokud jde o označení správního aktu, dne, kdy byl žalobci doručen a řádné žalobní body (nemluvě o návrhu výroku rozhodnutí, jež ovšem ve správním soudnictví nemá tu právní relevanci jako například v občanském řízení soudním). Ani takovýto postup by totiž nemohl stěžovateli – jak ukázáno dále – přivodit příznivější procesní pozici.

Stěžovatel namítá v kasační stížnosti, že městský soud jeho žalobu nesprávně interpretoval, neboť on se domáhal přezkumu jiného rozhodnutí, než které předmětem přezkumu učinil městský soud. Jak uvedeno výše, soud posuzuje podání podle jeho obsahu - stěžovatel podal žalobu svým jménem, uvedl, že jde o nárok pro jeho již zemřelého otce. Pokud by se stěžovatel žalobou z 19. 9. 2003 dožadoval zcela jednoznačně přezkumu rozhodnutí žalované z 19. 8. 2003, pak by nemohl být úspěšný: především by nebyl k žalobě aktivně legitimován (toto rozhodnutí řešilo nárok jeho matky, která byla účastnicí tohoto správního řízení), a žaloba by musela být odmítnuta pro to, že byla podána osobou zjevně neoprávněnou (§ 46 odst. 1 písm. c/ s. ř. s.). Proto postup městského soudu, jež dovodil, že stěžovatel je aktivně legitimován k podání žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 3. 2003, které se zaobíralo jeho případnými právy jako sirotka po zemřelém otci, byl pro stěžovatele relativně příznivý a nelze v tomto postupu spatřovat jakoukoli újmu na procesních právech stěžovatele, která by mohla mít vliv na rozhodnutí ve věci samé, když stěžovateli jako zmocněnci zastupujícímu paní A. Z. bylo známo, že přezkum rozhodnutí z 19. 8. 2003 byl k žalobě jeho matky pravomocně skončen již v lednu 2004.

Nejvyšší správní soud tedy shledal, že městský soud vedl sice souběžně, leč dvě odlišná řízení, která nebyla řízeními o téže věci, a to především pro rozdílný okruh účastníků, zatímco v jednom případě šlo o práva matky stěžovatele, ve druhém případě šlo o jeho případný nárok jako sirotka po zemřelém otci (pokud by se jednalo o totožnost projednávaných věcí, bylo by namístež žalobu o druhém ze zahájených řízení odmítnout pro překážku litispendence podle § 46 odst. 1 písm. a/ s. ř. s., o takovou situaci se však nejednalo). Městský soud tedy postupoval správně, když obě žaloby projednal v samostatných řízeních, a nelze mu vytknout ani postup, jímž dovodil, že stěžovatel se domáhá přezkumu rozhodnutí z 24. 3. 2003, neboť toto rozhodnutí bylo jediným rozhodnutím, v němž žalovaná rozhodovala o jeho právech. Jak uvedeno výše, legitimaci k podání žaloby ve věci práv své matky neměl. I kdyby tedy městský soud podle představ stěžovatele uplatněných v kasační stížnosti (doplněné právní zástupkyní) měl dovodit, že žádá o přezkum rozhodnutí z 19. 8. 2005, nebyl by výrok přezkoumávaného usnesení odlišný, byl by totožný, pouze s odlišným odůvodněním.

Nejvyšší správní soud z vyložených důvodů shledal kasační stížnost nedůvodnou a zamítl ji (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá; úspěšná žalovaná by takové právo měla, ovšem soud nezjistil, že její náklady spojené s účastí na řízení o kasační stížnosti převýšily náklady její běžné úřední činnosti, proto jí toto právo nepřiznal. Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka Mgr. Moudrá, již byl od 15. 1. 2005 pozastaven výkon advokacie; podle jejího sdělení soudu ze dne 15. 6. 2005 Česká advokátní komora ustanovila jejím zástupcem v probíhajících řízeních JUDr. Filipa Chytrého, advokáta. Ze soudního spisu vyplývá, že ustanovená

advokátka učinila v této věci dva úkony právní služby, totiž převzetí věci a doplnění kasační stížnosti, za které náleží odměna podle § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif) v částce 2000 Kč a dále dva paušály náhrady hotových výdajů (§ 13) po 75 Kč, úhrnem tedy 2 150 Kč; tato částka bude vyplacena v přiměřené lhůtě stanovené výrokem sub. III. k rukám zastupujícího advokáta.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. října 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu